

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 4 päivänä marraskuuta 2021

907/2021

Ruokaviraston päätös

kalojen tarttuvan verta muodostavan kuolion (IHN) vuoksi annetun rajoitusvyöhykepäättökseen muuttamisesta

ASIAN VIREILLETULO

Ahvenanmaan maakunnan Föglön kunnassa sijaitsevan kalanviljelylaitoksen kaloissa todettiin Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa 27.5.2021 kalojen tarttuvan verta muodostavan kudoksen kuoliotauti (IHN).

Ruokavirasto päätti 28.5.2021 perustaa eläintautilain 27 §:n mukaisen rajoitusvyöhykkeen IHN-taudin tartuntapitopaikkojen ympärille.

Rajoitusvyöhykkeen suojavyöhykkeellä sijaitsevassa pitopaikassa todetun uuden IHN-tapauksen vuoksi Ruokavirasto muutti 4.6.2021 edellä mainittua päätöstään laajentaen rajoitusvyöhykettä. Rajoitusvyöhykkeen valvontavyöhykkeeltä todetun uuden IHN-tapauksen vuoksi Ruokavirasto muutti 6.10.2021 päätöstään uudelleen.

Aiempien tartunnan saaneiden pitopaikkojen lähialueella olevassa kalojen pitopaikassa on Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa 22.10.2021 todettu IHN. Uusi IHN-tapaus edellyttää rajoitusvyöhykkeen muuttamista uudelleen. Lisäksi perustetaan suojavyöhyke teurastamon ympärille, jossa on tarkoitus teurastaa tartunnan saaneista pitopaikoista peräisin olevaa kalaa.

KUULEMINEN

Tämä päätös on tehty ilman asianosaisten kirjallista kuulemista hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla, koska kuuleminen voisi vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen voisi aiheuttaa huomattavaa riskiä eläintaudin leviämisestä.

PÄÄTÖS JA PERUSTELUT

Päätös

Tässä päätöksessä kaloilla tarkoitetaan myös sukusoluja.

Ruokavirasto muuttaa eläintautilain 27 §:n nojalla perustettua rajoitusvyöhykettä.

Rajoitusvyöhyke on jaettu neljään suojavyöhykkeeseen ja valvontavyöhykkeeseen. Suojavyöhykkeiden rajat sijaitsevat 5 ja 6,47 kilometrin etäisyydellä tartuntapitopaikoista. Valvontavyöhykkeen raja sijaitsee 10 kilometrin etäisyydellä tartuntapaikoista. Suojavyöhykkeet sisältyvät valvontavyöhykkeeseen.

Rajoitusvyöhykkeen, eli suojavyöhykkeiden sekä ne sisältävän valvontavyöhykkeen tarkka sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen oheen liitetystä kartasta (Liite 1).

Eläintaudin leviämisen estämiseksi Ruokavirasto päättää edelleen seuraavista toimenpiteistä.

RAJOITUSVYÖHYKETTÄ KOSKEVAT TOIMENPITEET

Rajoitusvyöhykkeellä noudatettavat siirtokiellot

Tartunnan saaneissa pitopaikoissa ja muissa rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevilla pitopaikoissa olevat tartunnan saaneet kalat ja kalat, joihin kohdistuu tautiepäily, tulee pyrkiä eristämään muista luonnonvaraisista sekä viljellyistä kaloista, jos se on teknisesti mahdollista.

Kyseisen taudin osalta luetteloituihin lajeihin (ks. liite 2) kuuluvien kalojen siirtäminen perkaamattomana pois pitopaikoista on kielletty, paitsi samalla rajoitusvyöhykkeellä sijaitseviin perkaamoihin.

Kyseisen taudin osalta luetteloituihin lajeihin kuuluvien kalojen siirtäminen vyöhykkeellä sijaitseviin pitopaikkoihin on kielletty lukuun ottamatta kalojen siirtoa teurastetaviksi vyöhykkeellä sijaitseviin teurastamoihin.

Välineiden ja rehun siirtäminen pois rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevista pitopaikoista on kielletty.

Vyöhykkeellä sijaitsevien pitopaikkojen vesiviljelyeläimistä saadut sivutuotteet on hävitettävä tavalla, josta ei aiheudu taudin leviämisen vaaraa. Taudin vaaraa ei katsota aiheuttavan sivutuotteista, jotka on esimerkiksi käsitelty hapolla siten, että aineksen pH on kauttaaltaan alle 4 tai kuumennettu kauttaaltaan 70 asteen lämpötilaan 60 minuutin ajaksi.

Rajoitusvyöhykkeellä toteutettavat toimenpiteet tartunnan leviämisen estämiseksi

Vyöhykkeellä sijaitsevista vesiviljelyeläinten pitopaikoissa vastuussa olevien toimijoiden on seurattava vesiviljelyeläinten terveydentilaa ja kuolleisuutta.

Vesiviljelyeläinten pitopaikoissa käyvien henkilöiden on huolehdittava suojavaatteiden käytöstä sekä varusteidensa asianmukaisesta puhdistuksesta ja desinfiktiosta.

Kuljetusvälineiden desinfiointi

Kaikki kuljetusvälineet, joita on käytetty vesiviljelyeläinten tai niistä saatavien sivutuotteiden kuljetukseen rajoitusvyöhykkeellä on pestävä ja desinfioitava lastin purkamisen jälkeen, ennen kuin kuljetusvälinettä käytetään uudelleen. Poikkeuksena vyöhykkeen kunkin pitopaikan kalat saa pitopaikka kerrallaan siirtää vyöhykkeellä sijaitsevalle perkaamolle toistuvien kuljetuksien ilman kuljetusvälineen pesua ja desinfiointia kuljetusten välillä.

Rajoitusvyöhykkeellä noudatettavista kielloista ja toimenpiteistä poikkeaminen

Ahvenanmaan maakunnan hallitus voi yksittäistapauksessa myöntää vyöhykkeellä noudatettavista kielloista ja toimenpiteistä poikkeuksia eläintautilain 29 §:n mukaisesti.

Perustelut

Kalatauti kalojen tarttuvan verta muodostavan kudoksen kuolio (IHN) on luetteloitu komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2018/1629. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/1882 mukaan tauti kuuluu c-kategoriaan.

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan mukaan jos tapaus vahvistetaan, toimivaltaisen viranomaisen on perustettava sopivan kokoinen rajoitusvyöhyke. Delegoidun asetuksen 60 artiklassa on säännökset rajoitusvyöhykettä koskevista siirroista. Rajoitusvyöhykkeellä sijaitseviin pitopaikkoihin sovellettavat vähimmäisvaatimukset vahvistetaan liitteessä VI olevassa II osassa, 1 luvun 3 jakson 1 kohdan 1 alakohdassa IHN:n osalta.

Eläintautilain 27 § mukaan Ruokavirasto saa päätöksellään perustaa rajoitusvyöhykkeen b- tai c-luokan taudin esiintymispaikan ympärille sekä määrätä vyöhykkeellä noudatettavaksi eläintaudin leviämisen estämiseksi välttämättömiä eläinterveys säännösten

65 artiklassa ja 32 artiklan nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettuja kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä. Rajoitusvyöhykettä perustettaessa sekä vyöhykkeen rajoja määrittäessä on otettava huomioon eläinterveys säännösten 64 artiklassa ja 32 artiklan nojalla annetuissa säännöksissä säädettyt seikat. Ruokavirasto päättää rajoitusvyöhykkeen lakkauttamisesta noudattaen, mitä a-luokan taudin vuoksi perustetun vyöhykkeen lakkauttamisesta säädetään eläinterveys säännösten 68 artiklassa.

B- ja c-luokan eläntautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (327/2021) 44 § 1 momentin mukaan IHN- taudin toteamisen jälkeen Ruokaviraston on eläintautilain 27 §:ssä ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklassa tarkoitettuna toimenpiteenä päätöksellään perustettava rajoitusvyöhyke. Ruokavirasto voi kuitenkin jättää rajoitusvyöhykkeen perustamatta komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan 3 kohdassa säädettyin edellytyksin. Rajoitusvyöhykkeen perustamiseen ja peruuttamiseen sovelletaan, mitä asiasta säädetään komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 liitteen VI II osan 1 luvun 3 jaksossa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (327/2021) 44:n § 2 momentin mukaan Ruokaviraston on määrättävä noudatettavaksi 1 momentissa tarkoitettulla rajoitusvyöhykkeellä komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan 2 kohdassa ja 60 artiklassa säädettyjä kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä. Ruokavirasto voi myös määrätä noudatettavaksi komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan 4 kohdassa säädettyjä kieltoja, ehtoja, rajoituksia ja toimenpiteitä, jos se on välttämätöntä taudin leviämisen estämiseksi. Jos taudin esiintyminen vahvistetaan luonnonvaraisissa vesieläimissä, Ruokavirasto voi toteuttaa tai määrätä toteutettaviksi komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 58 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä.

Toimenpiteet ovat välttämättömiä todetun IHN- taudin torjumiseksi ja sen leviämisen estämiseksi.

Uuden IHN-tapauksen toteaminen alueella edellyttää, että rajoitusvyöhykettä muutetaan. Lisäksi perustetaan erillinen suojavyöhyke teurastamon ympärille, jossa on tarkoitus teurastaa tartunnan saaneista pitopaikoista peräisin olevaa kalaa, jolloin teurastamoakin pidetään tartunnan saaneena pitopaikkana.

Rajoitusvyöhykkeen, suojavyöhykkeiden ja valvontavyöhykkeen rajoja määrittäessä Ruokavirasto on ottanut huomioon maantieteelliset, hallinnolliset, ekologiset ja epidemio-logiset tekijät sekä valvontamahdollisuudet.

TIEDOKSIANTO

Tämän päätöksen tiedoksiintoon ei sovelleta, mitä hallintolain (434/2003) 9 ja 10 luvussa säädetään hallintopäätöksen tiedoksiannosta. Tämä päätös tulee voimaan välittömästi sen antamisen jälkeen.

Päätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Valvontaviranomaisten on asianmukaisesti ja riittävällä tavalla tiedotettava päätöksestä alueen ja vyöhykkeen sijaintikunnissa. Päätöksestä tiedotetaan lisäksi erikseen niitä pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita, jotka ovat valvontaviranomaisen tiedossa ja joita päätös koskee.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Eläintautilaki (76/2021) 1, 3, 9, 27–29 ja 100 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus b- ja c-luokan eläntautien vastustamisesta (327/2021) 1, 4 ja 44 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys säännöstö") 32, 64–65, 68 artikla

Komission delegoitu asetus (EU) 2018/1629

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1882

907/2021

Komission delegoitu asetus (EU) 2020/689 58 ja 60 artikla sekä liitteen VI II osa
Hallintolaki (434/2003) 34 §
Komission delegoitu asetus (EU) 2020/990
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 7–8 ja 10 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta valittamalla Ahvenanmaan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Helsingissä 29.10.2021

Pääjohtaja Antti-Jussi Oikarinen

Osastonjohtaja Terhi Laaksonen

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa ylitarkastaja Hanna Kuukka-Anttila puh. 0295 204 507 tai sähköpostitse (hanna.kuukka-anttila@ruokavirasto.fi) tai lakimies Michael Nylund puh. 040 822 4826 tai sähköpostitse (michael.nylund@ruokavirasto.fi).

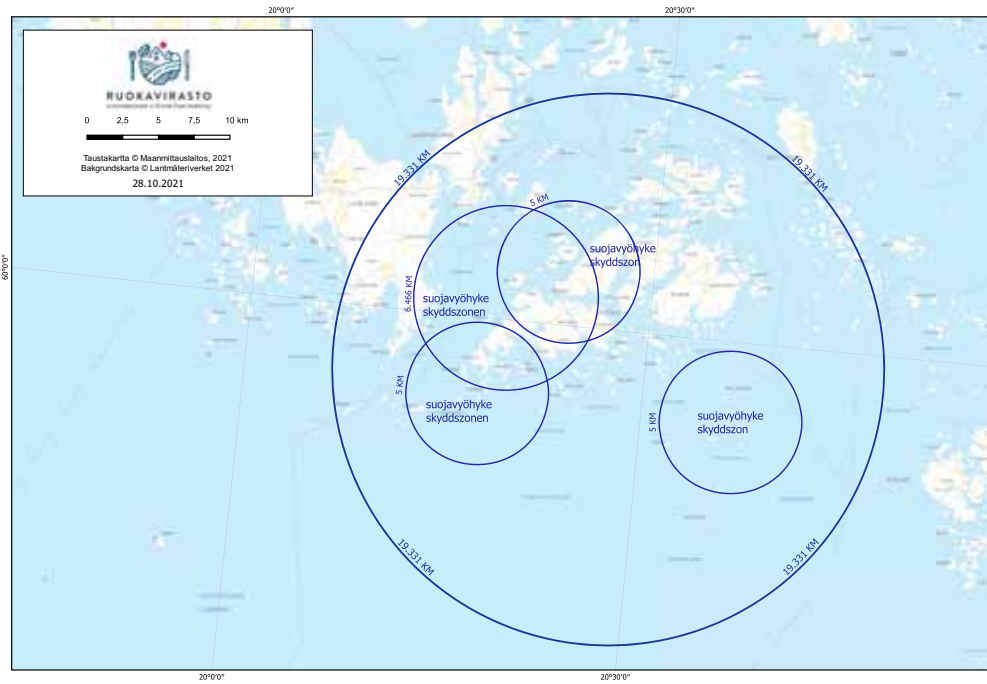
LIITTEET

- 1) Kartta rajoitusvyöhykkeestä
- 2) Luetteloidut lajit
- 3) Valitusosoitus

JAKELU

Maa- ja metsätalousministeriö
Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Ahvenanmaan ympäristö- ja terveysturvaviranomainen (ÅMHM)
Aluehallintovirastot
Föglön kunta
Lemlandin kunta
Lumparlandin kunta
Vårdön kunta
Sottungan kunta
Kökarin kunta
Rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevat kalojen pitopaikat

Liite 1 Kartta rajoitusvyöhykkeestä

IHN-taudille alttiit lajit ja taudin levittäjälaajat

Luetteloidut lajit	
IHN-taudille alttiit lajit	IHN-taudin levittäjälaajat*
Koiralohi (<i>Oncorhynchus keta</i>), hopealohi (<i>Oncorhynchus kisutch</i>), kirsikkalohi (<i>Oncorhynchus masou</i>), kirjolohi (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), punalohi (<i>Oncorhynchus nerka</i>), Biwalohi (<i>Oncorhynchus rhodurus</i>), kuningaslohi (<i>Oncorhynchus tshawytscha</i>), merilohi (<i>Salmo salar</i>), harmaanieriä (<i>Salvelinus namaycush</i>), Salmo marmoratus -taimen (<i>Salmo marmoratus</i>), puronieriä (<i>Salvelinus fontinalis</i>), nierä (<i>Salvelinus alpinus</i>) ja läikkänieriä (<i>Salvelinus leucomaenis</i>)	Kitasampi (<i>Huso huso</i>), venäjäsampi (<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>), sterletti (<i>Acipenser ruthenus</i>), tähtisampi (<i>Acipenser stellatus</i>), sampi (<i>Acipenser sturio</i>), siperiansampi (<i>Acipenser Baerii</i>), marmoripaksuotsa (<i>Aristichthys nobilis</i>), kultakala (<i>Carassius auratus</i>), ruutana (<i>Carassius carassius</i>), karppi ja koikarppi (<i>Cyprinus carpio</i>), hopeapaksuotsa (<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>), turpa (<i>Leuciscus</i> spp.), särki (<i>Rutilus rutilus</i>), sorva (<i>Scardinius erythrophthalmus</i>), suutari (<i>Tinca tinca</i>), hammasankeriasmonni (<i>Clarias gariepinus</i>), piikkimonnit (<i>Ictalurus</i> spp.), mustapiikkimonni (<i>Ameiurus melas</i>), pilkkupiikkimonni (<i>Ictalurus punctatus</i>), Pangasius-suvun kissakalat (<i>Pangasius pangasius</i>), kuha (<i>Sander lucioperca</i>), monni (<i>Silurus glanis</i>), ruijanpallas (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>), kampela (<i>Platichthys flesus</i>), turska (<i>Gadus morhua</i>), kolja (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>), jokirapu (<i>Astacus astacus</i>), täplärapu (<i>Pacifastacus leniusculus</i>), punarapu (<i>Procambarus clarkii</i>)

* IHN-taudin levittäjälajeihin kuuluvia vesieläimiä pidetään IHN-taudin tartunnanlevittäjinä, kun ne ovat peräisin a) vesiviljelytapaikasta, jossa pidetään IHN-taudille alttiita lajeja; tai b) luonnonympäristöstä, jossa ne ovat saattaneet altistua alttiille lajeille.

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla **Ahvenanmaan hallintotuomioistuimeen**. Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianosaiselle tai tämän edustajalle tiedoksisaantipäivä ilmenee tiedoksiannosta laaditusta kirjallisesta todistuksesta.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on annettu tiedoksi muulle henkilölle kuin asianosaiselle tai tämän edustajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan asianosaisen saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös on annettu asianosaisen suostumuksella tiedoksi sähköisenä viestinä sähköpostilla, katsotaan asianosaisen saaneen sen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuimella valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmän liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **Ahvenanmaan hallintotuomioistuimelle**. Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettä käyttäen. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Oikeuslaitoksen internetsivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: <http://www.oikeus.fi>.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään 260 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Muutoksenhakija on maksun suorittamisesta vapaa, jos hallinto-oikeus muuttaa alemman viranomaisen päätöstä muutoksenhakijan eduksi. (Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015 ja oikeusministeriön asetus 1383/2018)

Yhteystiedot

Ahvenanmaan hallintotuomioistuin

Postiosoite:	PL 31, 22101 Maarianhamina
Käyntiosoite:	Torikatu 16 A
Puhelinvaihe:	029 56 50250
Telefax:	029 56 50252
Sähköposti:	aland.fd@om.fi
Virka-aika	klo 8.00–16.15